

Uchwała Nr. *XXXVII/282/09*
Rady Miejskiej w Jędrzejowie
z dnia *29 stycznia 2009 r.*

w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Skroniów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 7, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku – o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. Nr 142 z 2001 r. poz. 1591 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Skroniów na lata 2009-2013, współfinansowany w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Gmina wyraża wolę współfinansowania zadań wymienionych w Planie Odnowy Miejscowości Skroniów na lata 2009-2013,

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Jędrzejowa.

§ 4

Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie jej na tablicy ogłoszeń.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PRZEWODNICZĄCY
R A D Y
mgr Paweł Błaszczewicz

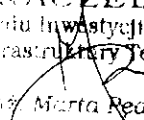
Uzasadnienie

do projektu Uchwały Rady Miejskiej w Jędrzejowie w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Skroniów na lata 2009-2013,

Plan Odnowy Miejscowości Skroniów opracowany został przez mieszkańców wsi jako dokument niezbędny do aplikowania o środki zewnętrzne w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

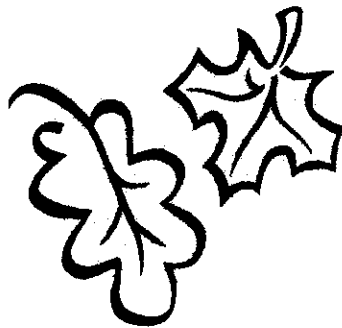
Dokument został przygotowany zgodnie z aktualnymi wytycznymi w zakresie jego sporządzania.

Dokument ten zawiera analizę stanu aktualnego, wskazuje potrzeby mieszkańców, diagnozuje problemy wsi i ukazuje sposoby ich rozwiązania poprzez określone działania priorytetowe oraz pozostałe działania przewidziane do realizacji w okresie 2009-2015.

NACZELNIK
Biura Inwestycji i Utrzymania
Infrastruktury Technicznej

Marta Redzik-Prawda

***PLAN
ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
SKRONIÓW***

NA LATA 2009-2013

***OPRACOWANY PRZEZ:
MIESZKAŃCÓW WSI SKRONIÓW***

***Nadzór merytoryczny:
Urząd Miejski w Jedrzejowie
Wydział Inwestycji i Utrzymania
Infrastruktury Technicznej***

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Zasoby obszaru sołectwa.....	4
2.1 Środowisko przyrodnicze, położenie.....	4
2.1.1 Walory krajobrazu.....	4
2.1.2 Walory klimatu.....	4
2.1.3 Wody powierzchniowe.....	4
2.1.4 Charakterystyka gleby.....	4
2.1.5 Zasoby naturalne.....	4
2.1.6 Drogi.....	4
2.2 Środowisko kulturowe.....	5
2.2.1 Obiekty kultu.....	5
2.2.2 Oświata i szkolnictwo.....	5
2.2.3 Tradycje.....	5
2.3 Obiekty i tereny.....	5
2.3.1 Obiekty sportowe.....	5
2.3.2 Ochotnicza Straż Pożarna.....	6
2.4 Gospodarka, rolnictwo.....	6
2.4.1 Indywidualna działalność gospodarza.....	6
2.4.2 Użytkowanie gruntów.....	6
2.4.3 Infrastruktura techniczna.....	6
2.5 Mieszkańcy, kapitał społeczny.....	7
2.5.1 Mieszkańcy.....	7
2.5.2 Związki, stowarzyszenia, organizacje społeczne.....	7
2.6 Analiza zasobów sołectwa Skroniów gm. Jędrzejów.....	7
3. Elementy wyróżniające miejscowość.....	8
3.1 Powstanie i historia wsi.....	8
3.2 Położenie.....	12
3.3 Inne.....	12
4. Ocena mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń.....	12
4.1 Mocne strony.....	12
4.2 Słabe strony.....	13
4.3 Szanse.....	13
4.4 Zagrożenia.....	13
5. Plan długoterminowy.....	14
5.1 Dlaczego chcemy odnowy wsi?	14
5.2.1 Deklaracja wizji wsi Skroniów.....	14
5.2.2 Opis przedsięwzięć przewidzianych do realizacji.....	15

1.Wstęp

Wieś Skroniów to jedno z większych sołectw Gminy Jędrzejów, liczące około 1000 mieszkańców. Położone jest w południowo-zachodniej części Gminy Jędrzejów i zajmuje 611 ha.

Wieś leży w bezpośrednim sąsiedztwie z miastem Jędrzejów. Wiąże się to z bliskością do ośrodków administracyjnych, przemysłowych i szkolnych. W naszej miejscowości znajduje się 271 posesji.

2. Zasoby obszaru sołectwa

2.1 Środowisko przyrodnicze, położenie

2.1.1 Walory krajobrazu

Nasze sołectwo położone jest w zlewisku Mierzawy, Jasionki, która swój bieg zaczyna od źródeł bijących w Skroniowie. Obszar ten jest zlokalizowany na Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych GZWP 409 Niecki Miechowskiej.

2.1.2 Walory klimatu

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,3°C, średnia temperatura stycznia wynosi 3,8°C, natomiast lipca 17,9°C. Na terenie sołectwa przeważają wiatry zachodnie, procent ciszy wynosi 46 procent. Jest to klimat korzystny dla rozwoju rolnictwa, a zarazem zachęcający w przyszłości do rozwoju farm wiatrowych na granicy wsi po grzbiecie na linii Skroniów-Potok. Długość okresu wegetacyjnego wynosi średnio 221 dni.

2.1.3 Wody powierzchniowe

W Skroniowie znajdują się źródła zasilające rzekę Jasionkę i pobliskie prywatne stawy.

2.1.4 Charakterystyka gleby

Na terenie wsi przeważają grunty IIIB do IVA i IVB klasy bonitacyjnej. W uprawie dominują główni zboża, rzepak i tytoń.

2.1.5 Zasoby naturalne

Bogactwem wsi są zalegające w wielu miejscach pokłady piasku budowlanego i kamienia wapiennego tzw. opoki, która stanowiła w przeszłości materiał budowlany na zabudowę gospodarczą jak i mieszkalną.

2.1.6 Drogi

Przez Sołectwo Skroniów przebiega droga powiatowa Jędrzejów-Krzcięcice i Jaronowice-Dalechowy. Pozostałe drogi to drogi gminne. Wieś położona jest w bliskim sąsiedztwie drogi krajowej nr 7 Warszawa-Kraków jak i dworca PKP, co wiąże się z łatwą dostępnością komunikacyjną do zakładów pracy, ośrodków administracji i szkół.

2.2 Środowisko kulturowe

2.2.1 Obiekty kultu

W Skroniowie znajduje się kościół pw. Maksymiliana Maria Kolbe, który staraniem ks. Prałata Jerzego Gredki i wspólnoty tutejszej parafii został wzniesiony 25 lat temu wraz z domem parafialnym. Było to dużym sukcesem naszej społeczności, gdyż parafia liczy ok. 1500 wiernych i w całości została wzniesiona ze środków tej społeczności. Jest to nowoczesny, a zarazem jeden z najciekawszych obiektów sakralnych w dekanacie Jędrzejów. Parafię tworzą miejscowości: Skroniów, Prząsław Mały, Brynica Sucha i część Potoka.

2.2.2 Oświata i szkolnictwo

Na terenie Skroniowa znajduje się szkoła podstawowa im. Rolada Amundsena, w której uczy się około 100 dzieci. Jest także przedszkole, które działa wspólnie z oddziałem przedszkolnym.

2.2.3 Tradycje

Koło Gospodyń Wiejskich w Skroniowie kiedyś było bardzo prężnie działającą organizacją. Obecnie organizuje tylko sporadyczne spotkania oraz wykonuje wieńce dożynkowe według własnych pomysłów będące małymi dziełami artystycznymi.

2.3 Obiekty i tereny

(Grunty zabudowane i zurbanizowane)

Na terenie wsi znajduje się duży obszar terenu przeznaczony pod zabudowę. W ostatnich latach widoczny jest wzrost zainteresowania budową domów jednorodzinnych. Skroniów częściowo jest „sypialnią Jędrzejowa”.

2.3.1 Obiekty sportowe

Na terenie wsi jest Klub Sportowy „Zryw” powstał w 1945r. jako sekcja przy Kole Związku Młodzieży Wiejskiej „WICI”. W pierwszych latach działalności klub posiadał sekcję siatkówki, tenisa stołowego i piłki nożnej. Staraniem związku klubu przy pomocy Rady Wojewódzkiej LZS został zbudowany stadion piłki nożnej i ręcznej.

Dzięki nieustannym staraniom członków klubu w 2005r. stadion został ogrodzony i częściowo modernizowany.

Stadion znajduje się przy Szkole Podstawowej w Skroniowie, z którego korzystają także uczniowie i przedszkolaki tej placówki oświatowej.

Klub sportowy w 100% zrzesza młodzież ze Skroniowa i okolicznych wiosek, są oni również członkami Ochotniczej Straży Pożarnej w Skroniowie..

Obecnie klub posiada dwie drużyny: juniorów i seniorów w ilości 45 piłkarzy.

2.3.2 Ochotnicza Straż Pożarna

Ochotnicza Straż Pożarna w Skroniowie powstała w 1918 roku.

Jest to organizacja społeczna, która przez wiele lat i kilka pokoleń zespala liczne szeregi ludzi oddanych z własnej woli chęcią niesienia pomocy innym. Zawsze gotowa do ochrony życia i mienia obywateli oraz dorobku materialnego i kulturalnego państwa i narodu. W okresie międzywojennym nasza jednostka liczyła ponad 30 strażaków, którzy wyróżniali się aktywną działalnością. Jako pierwsza w powiecie zorganizowała męską drużynę młodzieżową w wieku 14-16 lat.

Rozwijała się ona bardzo szybko i brała czynny udział w zawodach powiatowych i wojewódzkich zajmując I miejsca. Obecnie Ochotnicza Straż Pożarna w Skroniowie liczy 42 strażaków, w tym 8 strażaczek, dwie drużyny młodzieżowe (dziewcząt i chłopców).

Nasza jednostka aktywnie współpracuje ze szkołą podstawową w Skroniowie, LZS „Zryw” Kołem Gospodyń i Radą Sołecką. Posiadamy remizę strażacką, która wymaga remontu.

2.4 Gospodarka, rolnictwo

2.4.1 Indywidualna działalność gospodarcza

Na terenie sołectwa Skroniów działalność gospodarczą prowadzi kilkanaście podmiotów gospodarczych tj. handel detaliczny i hurtowy, usługi stomatologiczne, projektowe, budowlane i produkcyjne.

2.4.2 Użytkowanie gruntów

Ogólna powierzchnia gruntów w obrębie wsi wynosi 611 ha.

- Grunty orne 522 ha.
- Pozostałe to sady, łąki-pastwiska i nieużytki

2.4.3 Infrastruktura techniczna

Dzięki wielkiemu zaangażowaniu społecznemu i finansowemu wszystkich mieszkańców naszej wsi jest ona jedną z nielicznych miejscowości, w której każda działka jest uzbrojona w pełną infrastrukturę techniczną tj. prąd, wodociąg, kanał sanitarny i przyłącza teletechniczne. Wszystko to dzięki dzielnym społecznikom, którzy organizowali komitety budowy tej infrastruktury wraz z pomocą władz Miasta i Gminy Jędrzejów. Duży wkład pracy i pieniędzy czyni naszą wieś szczególnie atrakcyjną dla osiedlania. Mając te media, szczególnie wodociągi i kanalizację sanitarną oraz regularnie organizowaną przez Urząd Miasta i Gminy w Jędrzejowie selektywną zbiórkę odpadów stałych. Mieszkańki Skroniowa szczególnie dbają o ogródki przydomowe, co zostało nagrodzone tytułem najpiękniejszej wsi i nagrodą 100000 PLN-, którą w owym czasie przeznaczono na wkład finansowy wsi pod budowę kanału sanitarnego.

2.5 Mieszkańcy, kapitał społeczny

2.5.1 Mieszkańcy

Obecnie Skroniów zamieszkuje 934 osoby. Wskaźnik jest wzrostowy, co świadczy o tendencji rozwojowej wsi i parafii, gdyż jest przewaga narodzin nad zgonami oraz ciągłym osiedlaniu się nowych mieszkańców.

2.5.2 Związki, stowarzyszenia, organizacje społeczne

Na terenie wsi Skroniów funkcjonują:

- Ochotnicza Straż Pożarna
- Koło Gospodyń Wiejskich
- Klub Sportowy „Zryw”

2.6 Analiza zasobów sołectwa Skroniów gm. Jędrzejów

Rodzaj zasobu	Znaczenie zasobu	
	TAK	NIE
Środowisko przyrodnicze, położenie		
- walory krajobrazu	X	
- walory klimatu (wiatr, nasłonecznienie itp.)	X	
- walory szaty roślinnej		.X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	X	
- świat zwierzęcy		X
- wody powierzchniowe	X	
- wody podziemne	X	
- podłoże, warunki hydrologiczne	X	
- gleby	X	
- kopaliny	X	
- drogi (dostępność komunikacyjna)	X	
Środowisko kulturowe		
- walory architektury wiejskiej		X
- walory ukształtowania przestrzeni publicznej	X	
- osobliwości kulturowe		X
- miejsca, osoby, przedmioty kultu	X	
- święta, odpusty i pielgrzymki	X	
- tradycje, obrzędy i gwara	X	
- specyficzne potrawy	X	
- legendy, podania i fakty historyczne		X
- ważne postacie historyczne		X
- specyficzne nazwy		X
- dawne zawody	X	
- zespoły artystyczne		X

Obiekty i tereny		
- działki pod zabudowę mieszkaniową	x	
- działki pod domy letniskowe	x	
- działki pod zakłady usługowe i przemysłowe	x	
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe itp.		x
- tradycyjne obiekty gospodarskie (młyny, spichlerze)		x
- place i miejsca spotkań publicznych	x	
- miejsca sportu i rekreacji	x	
- szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne	x	
Gospodarka, rolnictwo		
- miejsca pracy	x	
- zakłady produkcyjne	x	
- produkty	x	
- gospodarstwa rolne	x	
- uprawy hodowlane	x	
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	x	
- miejsca noclegowe, hotelowe		x
- restauracje, punkty gastronomiczne		x
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne		x
- zasoby odnawialnych energii	x	
Mieszkańcy, kapitał społeczny		
- autorytety i znane postacie we wsi	x	
- krajanie znani w regionie, kraju i zagranicą	x	
- osoby o specyficznej wiedzy i umiejętnościach	x	
- przedsiębiorcy	x	
- związki i stowarzyszenia	x	
- kontakty i współpraca	x	

3. Elementy wyróżniające miejscowość

3.1 Powstanie i historia wsi

Wieś Skroniów Duży powstał po roku 1869-1870 w wyniku parcelacji części ziemi uprawnej należącej do majątku Skroniów na podstawie ukazu cesarskiego cesarskiego 1865r., kiedy to rząd rosyjski, chcąc pozyskać chłopów dla swoich spraw ekonomicznych i polityki cesarskiej, przeprowadzał uwłaszczenie chłopów polskich w Królestwie Polskim po upadku powstania styczniowego w 1864-1869. Z majątku Skroniów wydzielono 26 kolonii i sprzedawano je chętnym nabywcom z różnych wsi, jak np. Łysaków, Łączyn, Piaski, Chorzewa, Cierno, Słoboszowice i inne. Ponieważ przeciętnie każda kolonia liczyła 25-26 morgów, więc chłopci nabywali daną kolonię pojedynczo lub we dwóch, a nawet we trzech i więcej, w zależności od swoich możliwości finansowych. Koloniści nabyli od dworu w wyniku parcelacji ogółem 1094 mg i 73 pr. Ziemi ornej wraz z pastwiskami /350 mg i 83 pr./.

Na początku XX wieku wszystkie niemal kolonie przeszły przez tzw. proces rozdrobnienia gospodarstw chłopskich chłopskich drodze podziałów rodzinnych lub też w drodze transakcji: kupno-sprzedaz. W latach 1900-1940 każda kolonia niemal posiada trzech lub więcej /5,6/ właścicieli. Za przykład może nam posłużyć np. kolonia Nr 25, która ma jeszcze trzech właścicieli, a mianowicie: Piotr Rogowski, Józef Rogowski Michał Pańtak.

Inny przykład stanowi kolonia Nr 15, która ma już w podanym czasie aż pięciu właścicieli ,a mianowicie : Franciszek Feledziński, Wincenty Kaleta, Szymon Suchmiel, Wojciech Różański i Stanisław Lato.

Na jakich warunkach chłopci nabywali te kolonie trudno jest obecnie dokładnie ustalić, należy jedynie przypuszczać, że były to takie same warunki, jakie w tym samym czasie obowiązywały w całym Królestwie Polskim za czasów caratu. Na podstawie rozmów z najstarszymi wiekiem gospodarzami we wsi Skroniów należy zakładać, że część kolonii przeszła w ręce w drodze nadania, a część w drodze kupna-sprzedaży „na raty” w latach 1869-1880

Ja osobiście jestem zdania , że raczej w całości obowiązywał ten drugi sposób nabywania gruntów odniesieniu do Skroniowa .Gubernatorzy carscy nie spieszyli się bowiem z wykonaniem „ukazu” cara, a chłopci natomiast pragnęli być jak najwcześniej samodzielnymi gospodarzami na własnej ziemi i zagrodzie. Prawdopodobnie wpłacali ustalonymi ratami swoje należności do powiatowej kasy rządowej w Jędrzejowie, a władze carskie dokonywały we własnym zakresie rozliczeń z właścicielami parcelowanych majątków według własnych postanowień przepisów. Z jednej strony ten sposób chronił chłopów-nabywców kolonii-przed wyzyskiem przez dziedziców –sprzedawców majątków, ale z drugiej strony bogacił znów w łatwy sposób carski skarb przez te wpłaty chłopskie, ponieważ żaden z właścicieli majątku nie otrzymywał do własnych rąk takiej sumy za rozparcelowaną ziemię, jaką to chłopci wpłacali do rządowej kasy.

Skroniów Duży ,który powstał w latach 1869-1880, to wieś „jednorzędówka”, z własnym samorządem wiejskim i wybieralnym sołtysiem. Długo „wałkowała” się sprawa, czy Skroniów ma być siedzibą gminy, czy też nie/ świadczy o tym wydzielona działka zwana „pisarką” obok kolonii Nr1/. Ostatecznie został gromadą wiejską przynależną do gminy Przasław, pow. Jędrzejów. Na początku XX wieku Skroniów Duży, Skroniów Mały i Książę Skroniów stanowią jedną gromadę wiejską , mającą jednego sołtysa i zastępcę sołtysa dla Książę-Skroniowa.

W latach 1890- 1895 władze powiatowe zabrały część pastwisk dworowi Skroniów i odstąpiły je nabywcom kolonii w myśl umowy przy parcelacji majątku. Do każdej kolonii przypadało 15- 18 morgów pastwiska , które chłopci w stosunkowo niedługim czasie zamienili na grunty orne. W ten oto sposób przybyło wsi 350mg i 83 pr. ziemi, która wzmocniła ilościowo każde gospodarstwo. Jakość tych pól była różnorodna, analogicznie jak i grunty w poszczególnych koloniach, poczynając od urodzajnej piaskowej gleby w części zachodniej i środkowej wsi , a kończąc na ciężkiej i urodzajnej rędzinie we wschodniej i pozostałej części wsi.

W pierwszych latach XX w. już dość wyraźnie zarysowały się różnice majątkowe i klasowe między „kolonistami”, a właścicielami małych działek podworskich w Skroniowie Małym, którzy musieli z reguły „dorabiać” dodatkowo na utrzymanie rodziny .Ujawniało się to szczególnie w toku sąsiedzkich sporów i kłótni nawet o błahe sprawy. W latach 1920-1940 stopniowo te różnice jednak zatarły się. Prace w tartakach, podkówczarni, browarze piwnym czy nawet w miejskich urzędach stwarzały możliwe warunki bytowania dla małych rolników ze Skroniowa Małego i Książę-Skroniowa. Kolej szeroko- i wąsko-torowa też zatrudniała pewną ilość mieszkańców z tych osiedli.

Okupacja hitlerowska przyczyniła się do wytworzenia mocnej spójni i więzi między tymi trzema siołami . Wspólne niebezpieczeństwo ze strony wroga jednoczyło wszystkich we wspólnej walce. Te różnice stopniowo ulegały zanikowi i zatarciu, gdy we wsi po pierwszej wojnie powstała szkoła powszechna, została zorganizowana ochotnicza straż pożarna i kółko rolnicze oraz rozwinęły swoją działalność organizacje społeczno-polityczne, do których pierwszym rzędzie należy zaliczyć Koło Młodzieży Wiejskiej, Stronnictwo Ludowe, Polską Partię Socjalistyczną itp.

Gromada Skroniów od najdawniejszych czasów należała do najbardziej potężowych aktywnych wiosek w powiecie jędrzejewskim. Swoją działalność społeczno-polityczną i gospodarczą już od początku XX w. wywierała poważny wpływ na całokształt życia w gminie Przasław. Wójtowie gminy Przasław /Dominik Wyrozumski, Piotr Rogowski i Władysław Wieluński/, pochodzący ze Skroniowa, cieszyli się powszechnym szacunkiem i uznaniem w okresie pełnienia swych funkcji urzędowych w gminie.

Pod względem polityczno-społecznym wieś Skroniów „przeżywała takie same „losy” jak i cały ruch ludowy w Polsce. Poważna cześć gospodarzy była członkami Polskiego Stronnictwa Ludowego /„Piaś” lub „Wyzwolenie”, a pozostali mieszkańcy wsi- to raczej bezpartyjni, sympatyzujący z ruchem ludowym. Niewielka grupa mieszkańców z Małego Skroniowa, zatrudniona przeważnie na kolei, w tartaku lub w browarze czy podkówczarni, należała do Polskiej Partii Socjalistycznej. W „ruchu” ludowym i jego działalności wyróżnili się niżej wymienieni gospodarze ze Skroniowa Dużego, a mianowicie : Piotr Rogowski, Józef Rogowski, Jan Jaszczkowski, Józef Lato, Józef Wieluński/syn Wojciecha/, Stefan Wyrozumski i inni.

Do PPS należeli: Jan Brela, Wincenty Chatys, Józef Marmur, Jan Kowalski, Jan Modelski, Franciszek Porębski i inni.

W osiedlu Książę- Skroniów do wyróżniających się działaczy ludowych należeli Paweł Chodura i Stanisław Czuba ze swym synem Antonim.

W okresie rozbicia orientacji ludowej zdarzały się takie wypadki w niektórych rodzinach we wsi, że jeden brat należał do PSL „Wyzwolenie”/np. Józef Rogowski/ ,a drugi do PSL „Piaś” /np. Piotr Rogowski/. Istnienie dwóch orientacji ludowych było powodem niekończących się sporów i dyskusji, ale dominujący charakter rolniczy i ludowy miał swój wpływ na wszystkich mieszkańców wsi.

Kobiety, zwłaszcza w zachodniej części wsi, a należące do tzw. kółka różańcowego, ulegały wpływom miejscowego księdza proboszcza parafii poklasztornej-Stanisława Marchewki. Inne organizacje jak np. ochotnicza straż pożarna i kółko rolnicze też rozwijały żywotną i pożyteczną działalność we wsi. Koło Młodzieży Wiejskiej grupowało młodzież męską i żeńską z całej wsi. KMW posiadało własną bibliotekę ,wypożyczalnię książek, teatr wiejski, chór i małą „orkiestrę”/ zespół muzyczny 5-cio osobowy/, scenę teatralną w sadzie Tomasza Jamorskiego w okresie wiosny i lata, a w Sali szkolnej-w pozostałych porach roku. Szczególną aktywnością kulturalno-oświatową wyróżniło się KMW w latach 1923-1926, kiedy jego kierownikiem oświatowo-kulturalnym i teatralnym był Józef Wieluński /syn Wincentego, uczeń Państwowego Seminarium Nauczycielskiego Jędrzejowie/, a jego prezesami kolejno Jan Jaszczkowski, Józef Lato i Władysław Wieluński. Głośno mówiono o pracy KMW, zwłaszcza o jego działalności teatralnej i oświatowej w całym powiecie jędrzejewskim, a nawet w Kielecczyźnie.

Szczególnym osiągnięciem wsi było wybudowanie w latach 1924-1926 nowego budynku szkolnego, jednopiętrowego, dla 7-kl. Szkoły powszechnej. Szkoła początkowa w Skroniowie została otwarta już w 1916r., ale mieściła się przez trzy lata w zwykłej większej chacie wiejskiej, która należała do Kazimierza Wcisło. Prymitywny sprzęt szkolny/drewniane jednoblatowe ławki i szara tablica/ nie stanowiły przeszkód dla ówczesnej młodzieży i dzieci, bo nauka w tej „szkole” odbywała się od wczesnego ranka do późnych godzin wieczornych. „Rano” uczyły się dzieci i podrastające pokolenie ,a po południu i wieczorem młodzież i starsze pokolenie wiejskie, które cechował wielki „pęd do nauki” i poznania sytuacji w świecie, boć przecież w Europie toczyła się pierwsza wielka wojna światowa pomiędzy potężnymi mocarstwami europejskimi/Rosja ,Anglia i Francja / tzw. koalicja/kontra Niemcy/.

Pierwszym nauczycielem szkoły początkowej, która miała oddział wstępny i trzy starsze oddziały /I,II,III-ci/ , był Sobolewski Eugeniusz, który nie szczędził czasu i sił, aby zlikwidować we wsi analfabetyzm oraz upowszechnić elementarną oświatę. Trzyletnie jego

wysiłki przyczyniły się także do podniesienia ogólnej świadomości mieszkańców wsi. Po zakończeniu pierwszej wojny światowej w 1919r. przyszedł do pracy w Skroniowie I-szym Gabriel Czerwik, a w Skroniowie II Józef Pinda. Obydwie szkoły były „jednoklasówkami” czterech klasach /I,II,III,IV/, a nauka szkolna odbywała się w każdej szkole, niezależnie od siebie na dwie zmiany, a mianowicie : do południa miały zajęcia klasy IV-III, a po południu klasy II-I.

Po rocznej pracy G. Czerwik „przeniósł” się do szkoły powszechnej w Krzcięcicach, gm. Wodzisław, a na jego miejsce przybył Andrzej Kubicki. Obydwaj w/w nauczyciele byli absolwentami Państwowego Seminarium Nauczycielskiego Jędrzejowie, gdzie otrzymali bardzo dobre przygotowanie do pracy nauczycielskiej i społecznej. W szkole podniósł się zdecydowanie poziom i wyniki nauczania, a w pracy pozaszkolnej ich działalność odczytowo-referatowa, imprezowa w formie chóru wokalnego i zespołu muzycznego, przedstawień i wieczornic oraz zawodów sportowych ogromnie ożywiła życie oświatowo-kulturalne wschodniej części wsi. Nauczycielka szkoły w Skroniowie II-gim, poza pracą w szkole, nie podejmowała żadnej działalności oświatowej.

Andrzej Kubicki przeniósł szkołę z chaty k. Wcisły do budynku murowanego Jana Chatysa, gdzie oprócz Sali lekcyjnej otrzymał także mieszkanie dla siebie i swojej rodziny/ pokój z małą kuchenką/.

W latach 1922-1926 przybyło dzieci we wsi w wieku szkolnym, a tym samym obydwie „jednoklasówki” nie mogły zmieścić w swych ścianach tego przyrostu uczniów. Inspektorat szkolny w Jędrzejowie dokonał najpierw komasacji „jednoklasówek” jednoklasówek jedną szkołę, początkowo o czterech nauczycielach , a następnie zamienił w 7 kl. szkołę powszechną o siedmiu nauczycielach. Gmina i wieś musiała pomyśleć o budowie nowego i obszernego budynku szkolnego. Działka na ten cel była przeznaczona równocześnie, gdy powstała nowa wieś w drodze kolonizacji. Działka szkolna zwana krótko „szkółką” wynosiła 2 mg i 215 pr., a zlokalizowana była między kolonią Nr18 i 19 i nosiła swój odrębny numer 29.

Cała wieś pod przewodnictwem ówczesnego wójta gm. Przasław, a pochodzącego ze Skroniowa –Piotra Rogowskiego i kierownika szkoły powszechnej w Skroniowie –Edwarda Mrożka, zabrała się do tak wytężonej pracy, że nowy budynek szkolny na działce nr 29 stanął w ciągu trzech lat. W tym jednopiętrowym budynku oprócz sześciu sal lekcyjnych pobudowano także mieszkanie dla kierownika szkoły/2 pokoje z kuchnią/ i dla jednej rodziny nauczycielskiej/pokój z kuchnią tylko/. Pozostali nauczyciele wynajmowali sobie mieszkania/najwyżej pokój z kuchenką lub tylko niewielki pokój/ od miejscowej ludności. W nowej szkole uczyło się około 250-ro dzieci ze Skroniowa Książę- Skroniowa/Folwark, Kurliki, Lisie Jamy bez Wincentynowa/ oraz ze wsi Łączyn. 7 kl. Publiczna Szkoła Powszechna zaspakajała ambicje i pragnienia mieszkańców wsi, a oprócz tego stała się ośrodkiem pracy oświatowo-kulturalnej dla organizacji wiejskich, jak np. Koło Gospodyń Wiejskich, Kółko Rolnicze, Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Młodzieży Wiejskiej, Związek Harcerstwa Polskiego, Publiczna Biblioteka Gromadzka i inne.

Gospodarka we wsi miała w przeważającej mierze charakter tradycyjny. Stosowany był powszechnie sprzężaj dwu-lub jednokonny, w zależności od posiadanej ilości ziemi uprawnej. Niektórzy tylko gospodarze używali konnych narzędzi rolniczych, takich jak np. żniwiarka, kosiarka, pług dwuskibowy, grabiarka, kultywator, młockarnia/szeroko- lub prosto-młotna/ poruszana konnym kieratem, siewkarnia, wialnia itp. Kosy, sierpy, grabie, cepy, motyki i inne ręczne narzędzia rolnicze nie wychodziły jednak z użycia w dalszym ciągu z gospodarki wiejskiej, bez względu na jej wielkość i dokonywane udoskonalenia. Obok obornika, jako podstawowego nawozu organicznego, w latach 1924-1939 zaczęto coraz powszechniej stosować także i nawozy mineralne takie, jak nawozy azotowe, saletrzane, potasowe i inne.

Z biegiem lat wieś zatracala czysty charakter „jednorzędówki”, do czego przyczynial się przede wszystkim podział kolonii pomiędzy licznych spadkobierców. Zagroda wiejska jednak w dalszym ciągu skladała się niemal w każdym gospodarstwie z domu mieszkalnego /jedno- lub dwupokojowego z kuchnią/, obory dla pomieszczenia zwierząt domowych, stodoły na zboże i paszę oraz szopy na pomieszczenie wozu i narzędzi rolniczych. Obok zagrody był sad owocowy, z rzadziej warzywny lub ogród z drzew parkowych, takich jak świerk, olcha, lipa, brzoza, wierzba i inne.

Budynki mieszkalne – to w przeważającej mierze chaty wiejskie, kryte słomą, jak np. chata Kazimierza Wcisły, Wojciecha Gawrona, Franciszka Laty i innych mieszkańców Skroniowa.

Murowane domy mieszkalne z cegły lub kamienia,/wapień/ posiadało kilkunastu gospodarzy we wsi, jak np. Wincenty Wieluński, Piotr Rogowski, Marek Jakubowski, Andrzej Gawron, Maciej Jaszczkowski, Kazimierz Olszewski/sołtys wsi Skroniów/, Stanisław Krzyżyk, Dominik Wyrozumski, Wincenty Wyrozumski i Kazimierz Jaszczk. Przed II wojną światową w ostatnim dziesięcioleciu znikło we wsi wiele chat, a na ich miejsce pobudowano obszerne i okazałe murowane domy mieszkalne.

Okres okupacji hitlerowskiej cała wieś przeżyła podobnie jak inne wioski w całej Polsce. Brała bowiem bardzo powszechny udział w walce w szeregach B.Ch. i A.K.

Po zakończeniu wojny światowej życie we wsi powróciło do dawnych form z niewielkimi tylko zmianami, które przyniosły nowe czasy oraz nowy ustrój społeczno – polityczny i gospodarczy.

Tekst autorstwa Sz. Pana Józefa Wieluńskiego.

3.2 Położenie

- bliskość węzłów komunikacyjnych, drogowych i kolejowych
- bliskość dużych miast(Jędrzejów, Kielc, Kraków)
- sąsiedztwo lasów(Łączyn, Łysaków, Diament, Września, Brynica)

3.3 Inne

- atrakcyjne tereny dostępne pod budownictwo i działalność gospodarczą
- możliwość założenia ferm wiatrowych
- aktywnie działające organizacje społeczne
- usytuowanie miejscowości oraz forma zabudowy tworzy duży obszar spełniający funkcję publiczną
- możliwość prowadzenia działalności agroturystycznej.

4. Ocena mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń.

4.1 Mocne strony

- Walory krajobrazowe.
- Migracja z miast na teren sołectwa.
- Sąsiedztwo lasów.

Plan Odnowy Miejscowości Skroniów

- Łowiectwo.
- Pełna infrastruktura techniczna: infrastruktura wodno-kanalizacyjna, infrastruktura drogowa, infrastruktura teletechniczna.
- Są duże obszary gruntów pod rozwój inwestycji nawet z dostępem do infrastruktury kolejowej.
- Tereny rolne do wykorzystania w sposób ekologiczny.
- Dobre połączenia komunikacyjne.
- Dostęp do oświaty (przedszkole, szkoła na terenie sołectwa).
- Czyste powietrze.
- Przedsiębiorczość (sklepy i hurtownie).
- Usługi (gabinet stomatologiczny).
- Bardzo aktywnie działająca Ochotnicza Straż Pożarna, Klub Sportowy, Koło Gospodyń Wiejskich, Chór parafialny.
- Możliwość prowadzenia gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych.
- Aktywni mieszkańcy i duża liczba młodzieży.

4.2 Słabe strony

- Słaba integracja mieszkańców.
- Brak współpracy z ościennymi miejscowościami.
- Brak infrastruktury okołodrogowej (chodniki, ścieżki rowerowe, trasy do kuligów itp.)
- Trudności w ubieganiu się o środki zewnętrzne, z tym z UE.
- Brak atrakcji turystycznych(ścieżek rowerowych),gospodarstw agroturystycznych.
- Brak gazu.
- Niewystarczająca ilość chodników.
- Brak usług gastronomicznych i noclegów.
- Bezrobocie.

4.3 Szanse

- Budowa infrastruktury drogowej.
- Rozwój przemysłu(stworzenie nowych miejsc pracy).
- Wykorzystanie zasobów ludzkich i ich potencjału intelektualnego i organizacyjnego.
- Gazyfikacja.
- Rozwój turystyki i gospodarstw turystycznych.
- Zwiększenie dostępności do kapitałów i środków pomocowych ,w tym pochodzących z Unii Europejskiej.
- Budowa parku sportowo-rekreacyjnego.
- Przystosowanie Remizy Strażackiej do pełnienia funkcji miejsca spotkań mieszkańców wsi (np. kawiarenka internetowa, Klub Rolnika, Strażaka itp.).
- Współpraca z Gminą i Powiatem przy realizacji Planu Odnowy Miejscowości Skroniów.

4.4.Zagrożenia

- Ubożenie społeczeństwa.
- Odplyw młodzieży w poszukiwaniu pracy poza granicami kraju.
- Brak perspektyw dla małych i drobnych gospodarstw rolnych.

- Niewystarczające fundusze na rozwój dodatkowej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także na zagospodarowanie nowych obszarów dla celów rekreacyjnych.
- Niż demograficzny
- Brak planów zagospodarowania przestrzennego wsi.

5. Plan długoterminowy

5.1 Dlaczego chcemy odnowy wsi?

- Nasza wieś rozwija się niezwykle dynamicznie, zły rozwój demograficzny i przestrzenny nie idzie w parze z odpowiednim zagospodarowaniem i urządzaniem przestrzeni publicznych, infrastruktury społecznej i technicznej
- Chcemy żyć w pięknym, estetycznym otoczeniu i aktywnie spędzać czas.
- Chcemy się lepiej poznać i zintegrować, aby uniknąć spięć oraz konfliktów jakie niesie za sobą szybki proces rozwojowy.
- Chcemy poprawić nasze warunki życia, wyrównując szanse w porównaniu z miastem.
- Chcemy zapewnić warunki wszechstronnego rozwoju dla dzieci i młodzieży.
- Chcemy pozyskać fundusze z Unii Europejskiej na realizację naszych planów.

5.2. Nasza wizja-jakie ma być nasze życie?

Skroniów będzie:

- nowoczesny (bezpieczny i wygodny do życia) ,
- zadbane, (czysty, ekologiczny z dobrze zadbanymi obejściami, zagospodarowanymi terenami publicznymi i zielenią),
- aktywny (z licznymi miejscami na wypoczynek, sport i rekreację dla dzieci i młodzieży),
- zintegrowany (współdziałanie i zaangażowanie społeczności lokalnej w rozwój miejscowości) .

Dla realizacji naszej wizji konieczne będzie zaangażowanie i współdziałanie władz samorządowych, zwłaszcza w działaniach wymagających znacznego wkładu finansowego. Skroniów dzięki własnym działaniom, wspomaganym przez Urząd Miejski w Jędrzejowie oraz pozyskanymi funduszami zewnętrznymi, może stać się miejscem modnym i atrakcyjnym do zamieszkania i wypoczynku.

5.2.1. Deklaracja wizji wsi Skroniów

- wieś aktywna i nowoczesna,
- wieś atrakcyjna dla zamieszkania ,gdzie żyje się wygodniej, pewniej i ciekawiej niż w mieście,
- wieś bezpieczna z rozwiniętą infrastrukturą oferująca wysoką jakość życia.

5.2.2. Opis przedsięwzięć przewidzianych do realizacji

1. Urządzić wiejskie tereny zielone (park wiejski) wraz z infrastrukturą umożliwiającą organizację imprez kulturalno-rozrywkowych (festyny, dożynki, kuligi itp.) na działce OSP.
2. Adaptacja istniejącego budynku OSP na świetlicę wiejską(klubo-kawiarnia internetowa)
3. Budowa corocznego lodowiska w okresie zimowym na terenie boiska do piłki ręcznej.
4. Budowa kręgielni, z której mogłyby korzystać dzieci i młodzież.
5. Budowa ścieżek rowerowych na terenie naszej miejscowości i współpraca w tym zakresie z innymi sołectwami.
6. Budowa placu rodzinnego do grillowania
7. Organizowanie kursów, szkoleń dla mieszkańców na terenie świetlicy z myślą o wszystkich grupach wiekowych przy współpracy z Świętokrzyskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Urzędem Pracy, ZUS, KRUS itp.
8. Zasadzenie ok. 2000 drzew-głównie lip przy: Stadionie Sportowym, remizie OSP, drogach i wokół kościoła.
9. Wyposażenie stadionu w brakującą infrastrukturę taką jak: sanitariaty, trybuny dla widzów itp.
10. Poprawić stan techniczny dróg, budowa chodników, budowa parkingu przy Kościele Parafialnym, poprawa oświetlenia dróg i placów zabaw.
11. Stworzenie planu przestrzennego wsi z uwzględnieniem możliwości inwestycji w fermy wiatrowe.
12. Poprawa estetyki terenu wokół miejscowości poprzez organizowanie akcji (np. „Czysta okolica i lasy”).
13. Stworzenie strony internetowej promującej naszą wieś, a także działające na jej terenie organizacje społeczne, przedsiębiorstwa, gospodarstwa rolne prowadzące różne formy upraw oraz hodowli zwierząt i owadów użytecznych.